

UCHWAŁA NR 103/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 4 marca 2024 r.

w sprawie wytycznych dla gminnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych dotyczących sposobu postępowania w sytuacji, gdy na skutek zmian na liście kandydatów w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub w ponownym głosowaniu w tych wyborach będzie uczestniczyć tylko jeden kandydat, a także jeżeli wystąpią przesłanki do skreślenia jedynego kandydata

Na podstawie art. 161 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2408), co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne dla gminnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych dotyczące sposobu postępowania w sytuacji, gdy na skutek zmian na liście kandydatów w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub w ponownym głosowaniu w tych wyborach będzie uczestniczyć tylko jeden kandydat, a także jeżeli wystąpią przesłanki do skreślenia jedynego kandydata, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 września 2018 r. w sprawie wytycznych dla gminnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych dotyczących sposobu postępowania w sytuacji, gdy na skutek zmian na liście kandydatów w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub w ponownym głosowaniu w tych wyborach będzie uczestniczyć tylko jeden kandydat, a także jeżeli wystąpią przesłanki do skreślenia jedynego kandydata (M.P. poz. 970).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

WYTYCZNE DLA GMINNYCH KOMISJI WYBORCZYCH I OBWODOWYCH
KOMISJI WYBORCZYCH DOTYCZĄCE SPOSOBU POSTĘPOWANIA
W SYTUACJI, GDY NA SKUTEK ZMIAN NA LIŚCIE KANDYDATÓW
W WYBORACH WÓJTA (BURMISTRZA, PREZYDENTA MIASTA)
LUB W PONOWNYM GŁOSOWANIU W TYCH WYBORACH BĘDZIE
UCZESTNICZYĆ TYLKO JEDEN KANDYDAT, A TAKŻE JEŻELI WYSTĄPIĄ
PRZESŁANKI DO SKREŚLENIA JEDYNEGO KANDYDATA

1. W sytuacji, gdy **przed dniem wyborów wójta (burmistrza i prezydenta miasta)**, na skutek skreśleń z listy kandydatów dokonanych **po wydrukowaniu kart do głosowania, pozostanie tylko jeden kandydat, konieczne jest wydrukowanie kart z nazwiskiem tylko jednego kandydata** (z dwiema kratkami oznaczonymi wyrazami „TAK” i „NIE”) według wzoru określonego w załączniku nr 21 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie wzorów kart do głosowania oraz nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille’a, w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (M.P. poz. 921, 931 i 936 oraz z 2024 r. poz. 97).

Jeżeli druk kart do głosowania, o których mowa wyżej, nastąpił po przekazaniu pakietów wyborczych osobom niepełnosprawnym głosującym korespondencyjnie, nowych kart do głosowania tym wyborcom nie przesyła się. Pkt 4 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Obwodowa komisja wyborcza sporządza protokół głosowania według wzoru stanowiącego załącznik nr 7 do uchwały nr 29/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wzorów protokołów sporządzanych przez obwodowe komisje wyborcze, w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (M.P. poz. 131).

Gminna komisja wyborcza sporządza protokół wyników głosowania i wyniku wyborów według wzoru stanowiącego załącznik nr 9 do uchwały nr 28/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wzorów protokołów, zestawień i zaświadczeń o wyborze sporządzanych przez terytorialne komisje wyborcze w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (M.P. poz. 98).

Kandydata uważa się za wybranego, jeżeli w głosowaniu otrzymał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. Jeżeli kandydat nie otrzymał więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, wyboru wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dokona rada gminy (miasta).

- 2. W sytuacji gdy przed ponownym głosowaniem pozostał tylko jeden kandydat, gdyż drugi kandydat wycofał zgodę na kandydowanie, utracił prawo wyborcze lub zmarł, głosowanie przeprowadza się na tego kandydata.**

W takim przypadku, dla przeprowadzenia ponownego głosowania, drukuje się karty z nazwiskiem tylko jednego kandydata (z dwiema kratkami oznaczonymi wyrazami „TAK” i „NIE”) według wzoru określonego w załączniku nr 23 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie wzorów kart do głosowania oraz nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille’a, w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Jeżeli druk kart do głosowania, o których mowa wyżej, nastąpił po przekazaniu pakietów wyborczych osobom niepełnosprawnym głosującym korespondencyjnie, nowych kart do głosowania tym wyborcom nie przesyła się. Pkt 4 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Obwodowa komisja wyborcza sporządza protokół głosowania według wzoru stanowiącego załącznik nr 9 do uchwały nr 29/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wzorów protokołów sporządzanych

przez obwodowe komisje wyborcze, w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Gminna komisja wyborcza sporządza protokół wyników głosowania i wyniku wyborów według wzoru stanowiącego załącznik nr 11 do uchwały nr 28/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wzorów protokołów, zestawień i zaświadczeń o wyborze sporządzanych przez terytorialne komisje wyborcze w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Kandydata uważa się za wybranego, jeżeli w ponownym głosowaniu otrzymał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. Jeżeli kandydat nie otrzymał więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, wyboru wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dokona rada gminy (miasta).

3. Jeżeli sytuacja, o której mowa w pkt 1 i 2, wystąpiła w przeddzień głosowania lub w dniu głosowania, a wydrukowanie i dostarczenie właściwych kart do głosowania do obwodowych komisji wyborczych przed godziną 7⁰⁰ w dniu głosowania jest niemożliwe, gminna komisja wyborcza niezwłocznie:

- 1) powiadamia właściwego komisarza wyborczego i obwodowe komisje wyborcze o zaistniałej sytuacji;
- 2) sporządza obwieszczenie według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do wytycznych, w którym podaje informacje o:
 - a) skreśleniu kandydata lub kandydatów,
 - b) kontynuowaniu głosowania – jeżeli sytuacja, o której mowa, nastąpiła po rozpoczęciu głosowania,
 - c) sposobie głosowania, tj. że:
 - głos oddany na kandydata uczestniczącego w wyborach traktowany jest jako głos oddany za wyborem kandydata,

- głos oddany na skreślonego kandydata lub skreślonych kandydatów traktowany jest jako głos przeciwko wyborowi kandydata uczestniczącego w wyborach,
- głos oddany zarówno na kandydata uczestniczącego w wyborach, jak i na skreślonego kandydata lub skreślonych kandydatów traktowany jest jako głos nieważny – jeżeli sytuacja, o której mowa, nastąpiła po rozpoczęciu głosowania.

Obwieszczenie, o którym mowa wyżej, niezwłocznie podaje się do wiadomości wyborców w gminie, przekazuje się do wszystkich obwodowych komisji wyborczych w gminie w celu wywieszenia w lokalach wyborczych, a także przekazuje się wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) i komisarzowi wyborczemu. **Konieczne jest zastosowanie skutecznych działań w celu upowszechnienia omawianej informacji na terenie gminy, w tym z wykorzystaniem dostępnych środków przekazu.**

- 4. Obwodowe komisje wyborcze** niezwłocznie po otrzymaniu informacji, o których mowa wyżej, **informują o tym wyborców przy wydawaniu kart do głosowania.** Przy ustalaniu wyników głosowania obwodowe komisje wyborcze kwalifikują głosy zgodnie z informacją zawartą w obwieszczeniu gminnej komisji wyborczej. Przy ustalaniu wyników głosowania i wyniku wyborów sporządza się protokoły według wzorów wskazanych odpowiednio w pkt 1 lub pkt 2 wytycznych.
- 5. Jeżeli w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub w ponownym głosowaniu w tych wyborach uczestniczyć miał tylko jeden kandydat,** który przed dniem głosowania lub w tym dniu wycofa zgodę na kandydowanie, utraci prawo wybieralności albo umrze, gminna komisja wyborcza skreśla kandydata z listy kandydatów, podejmując stosowną uchwałę. Wzór uchwały stanowi załącznik nr 2 do wytycznych.

W takim przypadku wyboru wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dokona rada gminy.

Uchwałę tę komisja podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości i przekazuje wszystkim obwodowym komisjom wyborczym oraz komisarzowi wyborczemu.

Konieczne jest podjęcie skutecznych działań w celu upowszechnienia treści uchwały na terenie gminy, w tym z wykorzystaniem środków przekazu.

Jeżeli sytuacja taka nastąpiła w trakcie głosowania, obwodowe komisje wyborcze po otrzymaniu uchwały gminnej komisji wyborczej o skreśleniu kandydata **podejmują uchwałę o zakończeniu odpowiednio głosowania lub ponownego głosowania** w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) **i nieustaleniu wyników** głosowania w obwodzie, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do wytycznych, co oznacza uznanie głosowania za niebyłe. Uchwałę obwodowa komisja wyborcza wywiesza w lokalu wyborczym, w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców (w tym dla wyborców niepełnosprawnych).

Jeżeli sytuacja taka ma miejsce w trakcie pierwszego głosowania kontynuuje się prowadzenie wyłącznie głosowania w wyborach do rad.

6. **Jeżeli sytuacja**, o której mowa w pkt 5, **miała miejsce w trakcie pierwszego głosowania** w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta), obwodowa komisja wyborcza niezwłocznie po podjęciu uchwały o zakończeniu głosowania, obowiązana jest do starannego zapakowania niewykorzystanych kart do głosowania w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w pakiet, opisania go i zabezpieczenia do czasu zakończenia głosowania w wyborach do rad. **Jeżeli sytuacja** ta natomiast **miała miejsce w trakcie ponownego głosowania**, obwodowa komisja wyborcza po podjęciu uchwały o zakończeniu głosowania postępuje zgodnie z wytycznymi dla obwodowych komisji wyborczych dotyczącymi zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego.

Załączniki do wytycznych dla gminnych i obwodowych komisji wyborczych dotyczących sposobu postępowania w sytuacji, gdy na skutek zmian na liście kandydatów w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub w ponownym głosowaniu w tych wyborach będzie uczestniczyć tylko jeden kandydat, a także jeżeli wystąpią przesłanki do skreślenia jedyne go kandydata

Załącznik Nr 1

WZÓR

Obwieszczenie

..... Komisji Wyborczej
(nazwa)

W
(miejscowość)

z dnia

o skreśleniu kandydata/kandydatów* na

.....
(wójta, burmistrza, prezydenta - nazwa gminy lub miasta)*

**i dalszym* przeprowadzeniu głosowania na jednego kandydata
przy użyciu dotychczasowych kart do głosowania**

..... Komisja Wyborcza
(nazwa)

W podaje do wiadomości publicznej, co następuje:
(miejscowość)

1. W dniu z listy kandydatów na
(wójta, burmistrza, prezydenta - nazwa gminy lub miasta)*

skreślony(-a) został(-a)
(imię-imiona i nazwisko kandydata)

ponieważ kandydat zmarł/wycofał zgodę na kandydowanie/utracił prawo wybieralności*.

oraz*

skreślony(-a) został(-a)
(imię-imiona i nazwisko kandydata)

ponieważ kandydat zmarł/wycofał zgodę na kandydowanie/utracił prawo wybieralności*.

2. W związku z powyższym wyborach uczestniczy jeden kandydat:

.....
(nazwisko i imię)

zgłoszony(-a) przez
(skrót nazwy komitetu wyborczego)

3. Głosowanie będzie kontynuowane przy użyciu dotychczasowych kart do głosowania.**

4. Głosy oddane na karcie do głosowania będą kwalifikowane w następujący sposób:

- 1) głos oddany na kandydata uczestniczącego w wyborach traktowany będzie jako głos oddany za wyborem kandydata;
- 2) głosy oddane na skreślonego kandydata lub skreślonych kandydatów* traktowany będzie jako głos przeciwko wyborowi kandydata uczestniczącego w wyborach;
- 3) głos oddany zarówno na kandydata uczestniczącego w wyborach, jak i na skreślonego kandydata lub skreślonych kandydatów* traktowany będzie jako głos nieważny.

5. Obwieszczenie podlega niezwłocznemu podaniu do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie na obszarze gminy i wywieszeniu w lokalach wyborczych.

Przewodniczący

..... Komisji Wyborczej

W
(miejscowość)

.....
(imię i nazwisko)

* Wpisać odpowiednio lub niepotrzebne skreślić albo pominąć.

** Pominąć i zmienić numerację kolejnych punktów, jeżeli obwieszczenie wydano przed rozpoczęciem głosowania

WZÓR

Uchwała

..... **Komisji Wyborczej w**
(nazwa) (miejsowość)

z dnia

o skreśleniu kandydata na

.....
(wójta, burmistrza, prezydenta - nazwa gminy lub miasta)*

Na podstawie art. 483 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2408) Komisja Wyborcza
(nazwa)

w uchwała, co następuje:
(miejsowość)

§ 1.

Skreśla się z listy kandydatów
(imię-imiona i nazwisko kandydata)

na, ponieważ kandydat ten
(wójta, burmistrza, prezydenta - nazwa gminy lub miasta)*

zmarł/wycofał zgodę na kandydowanie/utracił prawo wybieralności*.

§ 2.

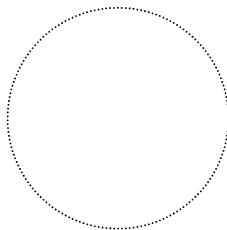
W związku z brakiem zarejestrowanych kandydatów w wyborach bezpośrednich, wyboru dokona Rada
(wójta, burmistrza, prezydenta - nazwa gminy lub miasta)*

.....
(miasta, gminy)

§ 3.

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega niezwłocznemu podaniu do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie na obszarze gminy.
2. Druk i rozplakatowanie uchwały zapewni

(wójt, burmistrz, prezydent - nazwa gminy lub miasta)*

(pieczęć Komisji)

Przewodniczący Komisji:

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

Zastępca Przewodniczącego:

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

Członkowie:

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

* Wpisać odpowiednio lub niepotrzebne skreślić albo pominąć.

WZÓR

**Uchwała
Obwodowej Komisji Wyborczej
Nr ... w
(miejscowość)**

z dnia

**w sprawie zakończenia głosowania i nieustalenia wyników ponownego* głosowania
w obwodzie**

w wyborach

(wójta, burmistrza, prezydenta miasta - nazwa gminy lub miasta)*

Na podstawie art. 185 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408) w związku z pkt wytycznych dla gminnych i obwodowych komisji wyborczych dotyczących sposobu postępowania w sytuacji, gdy na skutek zmian na liście kandydatów w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub w ponownym głosowaniu w tych wyborach będzie uczestniczyć tylko jeden kandydat, a także jeżeli wystąpią przesłanki do skreślenia jedyne go kandydata, Obwodowa Komisja Wyborcza Nr ... w

(miejscowość)

uchwała, co następuje:

§ 1.

W związku z uchwałą Komisji Wyborczej

(nazwa)

w o skreśleniu z listy jedyne go kandydata

(miejscowość)

na

(wójta, burmistrza, prezydenta - nazwa gminy lub miasta)*

1) ponowne* głosowanie w wyborach

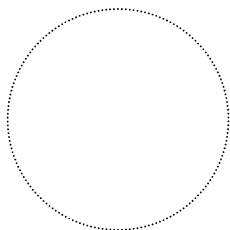
(wójta, burmistrza, prezydenta - nazwa gminy lub miasta)*

ulega zakończeniu;

2) postanawia się o nieustaleniu wyników głosowania, o którym mowa w pkt 1.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości w lokalu wyborczym.

(pieczęć Komisji)

Przewodniczący

Obwodowej Komisji Wyborczej Nr ...

W

(miejscowość)

.....

(imię i nazwisko)

* Wpisać odpowiednio.